

Naši dopisi.

Z Vrhniko 27. avgusta. — (*Praznovanje cesarjeve štiridesetletnice.*) Včeraj praznoval je naš trg z okolico svojo in pa z došlimi gosti 40letnico cesarjevega vladanja prav izredno slovesno in sijajno. Z veseljem in zadostenjem pripoznavamo, da ste se v ta namen združili v složno delovanje sicer si hudo nasprotni stranki našega trga. Ker so „Novice“ spored slavnosti že razglasile v zadnji številki, ni nam ga tukaj treba ponavljati, samo toliko smemo izreči, da se je oni spored vršil nepričakovano lepo. Idrijska godba, katera je došla že v saboto povzdigavala je slavnost vseskozi izvrstno. Mirozov na delopust slavnosti kazal je že tržanom, da svojih hiš in javnih prostorov niso tako krasno bogato okinčali zastonj, temveč, da jim doide mnogo občudovalcev.

V nedeljo 26. t. m. ob 9 uri pripeljalo se je z Ljubljane dva voza gostov, kateri so se udeležili tudi svečanosti v cerkvi in pa banketa.

Slavnostni govornik v cerkvi gospod poslanec kanonik Klun došel je že soboto večer tje.

Središče unanje slavnosti bila je čitalnica oziroma g. Fr. Kotnik-ova hiša, v kateri je čitalnica, in trg pred njo. Od te hiše podal se je ob $\frac{1}{2}$ 10. sprevod godbe gostov, društev in domačega prebivalstva po novi bogato z zastavami okinčani cesti proti cerkvi, kjer je že čakalo zelo veliko število praznično oblečenega ljudstva in šolska mladina. Skoz, po sredi cerkve nastavljeni spalir požarne brambe podali so se potem odlični udeležniki pred veliki altar in kmalu potem krog $\frac{3}{4}$ 10 pričel je gospod kanonik Klun izvrstni svoj govor o slavnosti primernim rekom: „Dajte Bogu, kar je božjega, cesarju pa, kar je cesarjevega!“ — V govoru, ki je bil prav srečno zbran in govorjen krepkim, lepo umlivim glasom, omenjal je izrekoma velike Bogoljubnosti, pobožnosti in dobrotljivosti cesarjeve, navedel je dotičen izrek papežev, in izredno srečno cesarja v izgled postavil jarim gospodičem, katerem je za postno zapoved in pa udeležitev pri Božji službi kaj malo mar.

Tudi veliko mašo potem maševal je kanonik Klun z veliko asistenco in med lepo vbranim petjem. Koncem maše zapela se je cesarska pesem, katera je potem zaigrala tudi v cerkvi navzoča godba.

Banketa — pod čitalničnimi prostori udeležilo se je nad 50 oseb, med njimi tudi nekoliko gospa in kar nam je bilo posebno po volji, napila se je pri banketu ena sama napitnica na cesarja, katero je govoril predsednik slavnostnega odbora gospod dekan Koprivnikar.

Potem pa je gospod okrajni glavar Mahkot z gorkimi besedami pohvalil lepo priredeno slavnost, izrekel priznanje slavnostnemu odboru in občini ter izrekel, da bode o njej na višje mesto na drobno poročal.

Od 3—4 bilo je sprejemanje dohajajočih unanjih društev in gostov. Ob 4. pozdravil je predsednik odborov, gospod dekan Koprivnikar, z balkona prvega nadstropja doli z gorkimi besedami došle goste in društva. Takoj za njim nastopi na istem balkonu g. poslanec dr. Po-

klukar, da govori slavnostni govor: Pred vsem omenja da je vesel in ponosen, da Vrhnika, državnozborski volilni kraj njegov, tako sijajno praznuje in se v tako ogromnem številu udeležuje 40letnice cesarjeve. Potem omenja najvažnejših dogodkov minnih 40 let izrekoma homatij leta 1848, nastop vlade po sedanjem cesarju dne 2. decembra, potem krotanja upora izrekoma na Laškem in Ogerskem, grofa Radeckija, bana Jelačića, generala Henzija; opisuje potem z kratimi črticami premembe notranje uprave, odprave desetine in tlake, prestopi na leto 1860. in začetku ustavnega vladanja, potem prestopi takoj na prevrat politike naše leta 1878 s zasedanjem, Bosne in Hercegovine in zatem sledečo novo sistemo vlade Taffe-jeve. Potem pa se vrne k notranjem delovanju države v tej dobi, omenja povzdige šolstva, obrtstva, umetnije, prometa po cestah in železnicah, bramb zoper vode in vremenske nezgode, zboljšavanja zemljiš in pri tej priliki izreka nado, da je že blizu oni dan, ko z sosednjega ljubljanskega močvirja postane najrodovitnejše polje, pa tudi s pustega krasa na jugu lepo gozdovje. Potem omenja še segajoč nazaj v skušnje leta 1859 in 1866 preostrojbe naše vojne, katera je postala neobhodno potrebna, ker le na lastno moč in zadovoljne svoje narode, se sme cesar vedno zanašati. Velikanske svote stane nas vojna in mornarica, pa denar ta ni zavržen, naši junaški sinovi lahko pogumno prevzamejo boj, ker morejo glede primernosti števila in glede oboroženja meriti z vsako drugo državo, izrekoma pa se morejo brez strahu naši slovenski vojaki glede junaštva in poguma skušati z naj boljšimi vojaki na zemlji.

Vse te reči vpeljal je modri naš vladar, ki vedno deluje za srečo in blagostanje svojih državljanov in pa za moč in veljavo države.

Dalje omenja še izredno blagih osebnih lastnosti cesarjevih, izrekoma njegove neizmerne dobrotljivosti, pravičnosti, in miroljubnosti. Vseh slavnih činov, neminljivih dobrot in vzvišenih osebnih lastnost cesarjevih spominjamo se danes, ko obhajamo 40letnico vladanja cesarjevega, zatoraj gotovo vsim pričujočim govorim iz srca, ko zakličem: Presvitlega, dobrotljivega, modrega in ljubljene cesarja Franc Josipa I. in vso njego slavno rodbino ohrani nam mili Bog še mnogo mnogo let v srečo avstrijskih narodov in mogočne naše skupne domovine Avstrije, živijo, živijo, živijo! Iz tisuč in tisuč grl ponavljali so se ti klici, pevci in godba pa je zaigrala cesarsko pesem.

Ko je med množico zopet mir nastal, nastopi gospod Lenarčič na balkon in naznanja, da se je sklenilo a) koj za slavnostim prostorom čez Ljublanico napravljen železni most odtvoriti in posvetiti spominu 40letnega vladanja cesarjevega, b) da so gospe Vrhniške zbrale kapital za ustanovo, katere obresti se bodo tudi v ta namen vsako leto delili onemoglemu vojaku vrhniškemu domačinu, ako bi pa takega vojaka ne bilo, pa drugemu domačemu revežu, c) da se je tudi v ta namen ustanovilo društvo za olepšavo Vrhniko, in da se bode kot začetek drevoreda takoj usadila lipa.

Ko je bil ta del slavnosti sklenjen, sadila se je na levi ob veliki cesti proti Logatcu prva lipa, potem se je vršila takoj tam na travniku šolska slavnost z nagovori in obdarovanjem šolarjev, kar so blagovolno prevzele navzoče gospe, dalje se je blagoslovil nov železni most, ki ima na straneh primeren v kamen vsekani napis, pri tej priliki prepevalo je izvrstno lepo pevsko društvo „Slavec“, na večer pa je bila veličastna razsvitljava, veselice in povsod prepevanje.

Iz Ljubljane. — Najvišja zahvala. Kakor za izraze udanosti in zvestobe sporočene z družih krajev, kjer se je slavljenje 40letnice cesarjeve in pa čestitanje slaviteljev, naznanilo do Najvišjega mesta, tako so presvitli cesar tudi povodom take slavnosti na Krškem slaviteljim potem kabinetne Svoje pisarne in pa c. kr. vladi naznanili Najvišjo zahvalo.

— Zelo važno oznanilo. Po § 99 postave z dné 20 junija 1888 (Drž. zak. št. 95) podvržene so vse žgane opojne tekočine, katere se 1. septembra 1888 znotraj carinske meje nahajajo, dopolnilnemu davku 24 kr. za liter alkohola.

Izjemši:

1.) Žganje, katero imajo obrtniki, ki se pečajo z razprodajanjem žganja (žganjetoč, prodajanje na drobno razpečavanje na drobno in drugo), nahaja pa se žganja ne več pri njih, kakor skupno 20 litrov (čistega alkohola), potem žganje, ki ga imajo hišni gospodarji, a tudi ne več kakor skupno 10 litrov čistega alkohola.

2.) Žganje za namene po § 6 zgoraj omenjene postave, če se pogoji spolnijo. katere erar v svoje varstvo zahteva.

Vsakteri, ki ima 1. septembra 1888 v svoji zalogi žgane pijače, v katerih se skupno več nego 20, oziroma 10 litrov čistega alkohola nahaja, ima dolžnost najpozneje do 3. septembra 1888 pismeno naznaniti, koliko žganja da ima in koliko čistega alkohola je v njem, ne oziraje se na to, če je ima v svojih ali pa v tujih shrambah spravljeno. Ta naznanila morajo biti dvojna.

Naznanila se morajo vložiti pri dotičnem oddelku c. kr. finančne straže.

Tiskovine za ta naznanila dobivajo se od 30. avgusta 1888 dalje po 1 krajcarji pri vseh c. kr. davkarijah.

Ta postavna določila s tem potem objavijo s pristavkom, da ako izostane predpisano naznanilo o zalogi žganih pijač, katera bi se nahajala 1. septembra 1888. ali pa če bi se nahajalo v pijači za pet odstotkov več čistega alkohola, kakor se je naznanilo, se naloži kazen z osmerom do dvanajsterega zneska prikrajšanega davka ali pa onega davka, kateri se je skušal prikrajšati.

Druge neresničnosti v oznanilu, katere se ne tičajo množine alkohola, kaznujejo se pa s kaznijo 2 do 20 gold.

Napominani dopolnilni davek se ima vplačati pri dotičnih c. kr. davkarijah, oziroma glavnih davkarijah.

C. kr. finančno ravnateljstvo za Kranjsko

v Ljubljani dné 11. avgusta 1888.

— „Pedagogičsko društvo“ v Krškem bode slavilo štiridesetletnico vladanja našega presvetlega cesarja Frana Josipa I. s tem, da slovesno otvori v prostorih krške šole svojo „stalno učiteljsko razstavo, dne 2. septembra t. l. ob 10. uri dopoludne ob priliki, ko bodo obhajalo isto slavnost „Slovensko pevsko društvo“ v zvezi s krškim slavnostim odborom. Nadejati se je, da se slovensko učiteljstvo in razumništvo v mnogobrojnem številu ogleda to prvo učiteljsko razstavo na domačih tleh, katera ima v par mesecih svojega obstoja zabeležiti že precejšen napredek. Kdor pa ima še kaj predmetov za razstavo, dpošlje naj jih nemudoma! Odbor.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Cesar biva sedaj na Bavarskem, kjer so včeraj praznovali 80. rojstni dan cesaričine matere vojvodice Maksove. Tudi cesarica Elizabeta srečna hči svoje čestitljive matere in pa nadvojvodica Gizela, Valerija, cesarjevič Rudolf in nadvojvodina Štefanija so navzoči pri lepem rodbinskem prazniku. Cesar se vrne dne 31. t. m. na Dunaj ter se odpelje dne 1. septembra zvečer v Pizek.

Nemška. — O predstojećem obiskovanji nemškega cesarja piše poluradni list „Post“, da dne 26. cesar nastopi potovanja proti jugu in da obiše najpred kralja Wirtemberskega, potem nadvojvodo Badenskega, princa vladarja Bavarskega, dalje pelje se po Brenerski železnici v Rim, Neapol in Benetke.

Žitna cena

v Ljubljani 25. avgusta 1888.

Hektoliter: pšenice domače 6 gold. 95 kr. — banaške 7 gold. 32 kr. — turšice 5 gold. 70 kr. — soršice 5 gold 75 kr. — rži 5 gold. 30 kr. — ječmena 3 gold. 10 kr. — ovsa 4 gold. — kr. — ajde 5 gold. 60 kr. — ovsa 2 gold. 44 kr. — Krompir 2 gold. 05 kr. 100 kilogramov.

V Kranji 27. avgusta.

Hektoliter: Pšenica 6 gold. 18 kr. — Rž 4 gold. 55 kr. — Oves 2 gold. 60 kr. — Turšica 4 gold. 54 kr. — Ječmen 1 gold. 22 kr. — Ajda 4 gold. 22 kr. — Slama 100 kilogr. 1 gold. 60 kr. — Seno 2 gold. — kr. — Špeh 1 kilogr. 44 kr.